

ELÄINSUOJELULAIN UUDISTAMISHANKE / TYÖRYHMÄ

Asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus eläinsuojelulain uudistamiseksi.

Toimikausi

24.9.2012 - 31.12.2014

Tausta

Nykyinen eläinsuojelulaki ei täytä kaikilta osin perustuslaissa nykyisin lainsäädännölle asetettuja vaatimuksia. Eläinsuojelulaki (247/1996) tuli voimaan ennen nykyisen perustuslain voimaantuloa vuonna 1996 ja lakia on muutettu sen jälkeen lukuisia kertoja. Laki on luonteeltaan puite-laki ja yksityiskohtaisemmat eläinten pidossa noudatettavat vaatimukset on säädetty eläinsuoje-luasetuksella (396/1996) ja lukuisilla valtioneuvoston ja ministeriön asetuksilla.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelman mukaan eettisen elintarviketuotannon keskeinen tekijä on tuotantoeläinten hyvinvointi. Eläinvalvontaa ja sen rahoitusta vahvistetaan ja sitä suunnataan riskiperusteisesti. Eläinsuojelulainsäädäntöä uudistetaan eläinten hyvinvoinnin tilan parantamiseksi ja asiaa koskevan sääntelyn selkeyttämiseksi.

Euroopan komission tiedonanto eläinten suojelua ja hyvinvointia koskevasta Euroopan unionin strategiasta vuosille 2012 - 2015 julkaistiin 19.1.2012. Strategia tulee ohjaamaan yhteisön eläin-suojelua koskevan lainsäädännön valmistelua ja siinä esiin nousevilla linjauksilla tulee olemaan vaikutusta myös kansallisen lainsäädännön valmisteluun.

Eläinsuojelulainsäädännön tulee perustua kulloinkin saatavilla olevaan tutkimustietoon eläinten tarpeista ja hyvän hyvinvoinnin vaatimuksista. Tutkimusta on tehty Euroopan unionin jäsenval-tioissa ja myös laajemmin kansainvälisellä tasolla. Komissio on tieteellisen komitean (EFSA) raporttien avulla koonnut yhteen ja analysoinut olemassa olevaa tutkimustietoa ja laatinut EU:lle suosituksia säädösten muutostöiden valmistelua varten.

Eläimen asema yhteiskunnassa on muuttunut voimassa olevan eläinsuojelulain säätämisen jäl-keen. Kuluttajat ovat aiempaa kiinnostuneempia siitä, miten elintarvikkeita tuotetaan ja minkä-laisissa oloissa tuotantoeläimet tiloilla elävät. Eläinten hyvinvoinnista on tullut osa elintarvik-keiden eettistä laatua. Myös seura- ja harrastuseläinten määrä on kasvanut ja näiden eläinten hyvinvointiin liittyvät kysymykset ovat nousseet aiempaa keskeisemmiksi.

Tavoitteet

Tavoitteena on

- saattaa eläinsuojelulaki perustuslain vaatimusten mukaiseksi
- selkeyttää eläinsuojelua koskevaa sääntelyä ja luoda rakenteeltaan ja kieliasultaan selkeä lain-tasoinen sääntely

- varmistaa EU-lainsäädännön tehokas täytäntöönpano kansallisessa lainsäädännössä
- uudistaa eläinsuojelulakia eläinten hyvinvoinnin tilan parantamiseksi; sekä
- tehostaa eläinsuojeluvalvontaa.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on valmistella hallituksen esityksen muotoon kirjoitettu ehdotus voimassa olevan eläinsuojelulain (247/1996) uudistamiseksi.

Perustuslain lainsäädännölle asettamat vaatimukset edellyttävät tarkistustarpeita osin vanhentuneisiin eläinsuojelusäännöksiin. Tarkasteltaviksi tulevat muun muassa perustuslain yksityiselämän ja kotirauhan suojaa koskeva säännös (PL 10 §), omaisuudensuojaa (PL 15 §), elinkeinovapautta (PL 18 §), asetuksenantovaltuutta (PL 80 §) sekä julkisen hallintotehtävän antamista muulle kuin viranomaiselle (PL 124 §) koskevat säännökset suhteessa eläinsuojelulakiin.

Suhdetta muuhun lainsäädäntöön kuten eläinlääkintähuoltolakiin (765/2009), eläinten lääkitsemisestä annettuun lakiin (617/1997), eläintautilakiin (55/1980), kotieläinjalostuslakiin (794/1993), eläinten kuljetuksesta (1429/2006), eläintenpitokieltoverkististä (21/2011), eläintunnistusjärjestelmästä (238/2010), koe-eläintoiminnasta (62/2006) ja eläinlääkärin ammattinharjoittamisesta (29/2000) annettuihin lakeihin sekä metsästyslakiin (615/1997) on uudistuksessa syytä tarkastella. Uudistuksessa tulee tarkastella myös yleishallinto-oikeudellisessa sääntelyssä tapahtuneita muutoksia ja tehdä niihin liittyvät mahdollisesti tarvittavat säädösmuutokset.

Lainsäädäntöhankkeen valmistelussa on selvitettävä, miten lainsäädännön keinoin voidaan parantaa eläinten hyvinvoinnin tilaa. Lisäksi valmistelussa on tarkasteltava ja selvitettävä nykyisen eläinsuojeluvalvonnan toimivuutta ja tehostamismahdollisuuksia. Myös lakiehdotuksen vaikutuksia on arvioitava valmistelun yhteydessä.

Lainsäädäntöhankkeessa on seurattava EU:ssa valmisteltavina olevien eläinten hyvinvointia koskevien ehdotusten etenemistä ja otettava ne huomioon eläinsuojelulain uudistuksessa.

Eläinsuojelulain tarkastelussa tulisi ottaa huomioon toimintaympäristössä nykyisen eläinsuojelulain voimaantulon jälkeen tapahtuneet muutokset.

Organisointi

Puheenjohtaja:

osastopäällikkö Riitta Heinonen, maa- ja metsätalousministeriö

Jäsenet:

hallitusneuvos Ilkka Turunen, valtiovarainministeriö
 eläinlääkintöneuvos Pirkko Skutnabb, maa- ja metsätalousministeriö
 lainsäädäntöneuvos Erkki Arnkil, maa- ja metsätalousministeriö
 jaostopäällikkö Jaana Mikkola, Elintarviketurvallisuusvirasto
 läänineläinlääkäri Harri Rinne, Lapin aluehallintovirasto
 varapuheenjohtaja Pirjo Kortesiemi, Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta
 puheenjohtaja Risto Rydman, Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta
 valtuuskunnan puheenjohtaja Olli Ruoho, Suomen Eläinlääkäriliitto ry
 erityisasiantuntija Tarja Hartikainen, Suomen Kuntaliitto

Työryhmän tulee kuulla asiantuntijoita.

Sihteerit:

eläinlääkintöylitarkastaja Tiina Pullola, maa- ja metsätalousministeriö
hallitussihteeri Hannu Miettinen, maa- ja metsätalousministeriö
lakimies Minna Ruotsalo, Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän työ tehdään virkatyönä ilman eri palkkiota. Maa- ja metsätalousministeriö korvaa työryhmän jäsenten matkakustannukset.

Maa- ja metsätalousministeri

Jari Koskinen

Hallitusneuvos

Tanja Viljanen

JAKELU Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteerit

TIEDOKSI Valtiovarainministeriö
Oikeusministeriö
Maa- ja metsätalousministeriön osastot
Aluehallintovirastot
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Eläinten hyvinvointikeskus
Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta
Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta
Elintarviketeollisuusliitto ry
Eläinsuojeluliitto Animalia ry
Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry
Päivittäistavarakauppa ry
SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten Liitto ry
Suomen Eläinlääkäriliitto ry
Suomen Kuntaliitto
Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
Suomen Turkiseläinten Kasvattajain liitto (STKL) ry